

BILTEN APOSO

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO,
OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

*Kratki pregled aktivnosti Agencije za
predškolsko, osnovno i srednje
obrazovanje u 2021. godini*

SADRŽAJ

Uvodna riječ - ravnateljica Agencije Maja Stojkić.....	2
Diseminacija preporuka i rezultata TIMSS istraživanja.....	3
Unapređenje kvalitete obrazovanja mora biti jedan od prioriteta države.....	4
Standardi učenja i razvoja djeteta u dobi pred polazak u osnovnu školu.....	4
Smjernice -pomoć u reformi predškolskog odgoja i obrazovanja.....	5
Online predstavljanje standarda učeničkih postignuća.....	6
Standardi zanimanja i kvalifikacija u SSO.....	7
Erasmus+ suradnja.....	8

UVODNA RIJEČ

– Nadaj se čudima, ali se ne oslanjaj na njih – kaže stara narodna izreka koja, u najkraćem, sažima prethodnu 2021. godinu.

Nadali se jesmo, ali i poduzimali sve kako bi bili spremni u slučaju da se čudo iznenadno dogodi!

Rad Agencije bio je usmjeren na diseminaciju rezultata TIMSS istraživanja. Uloženi su dani i mjeseci rada na ispunjavanju uvjeta za provedbu probnoga PISA 2022 istraživanja. Paralelno smo pregovarali s organizacijama IEA i OECD tražeći modalitete koji će osigurati veću vidljivost Republike Srpske unutar međunarodnih studija i inicirali tematski sastanak ministara obrazovanja BiH kako bi još jedanput ukazali na važnost korištenja mjerljivih i usporedivih podataka dobivenih provedbom međunarodnih istraživanja - cijelo vrijeme upirući oči u Predsjedništvo BiH i nadajući se čudu.

Rokovi su prolazili, nade blijedile, a Agencija neumorno radila. Smjernice za provedbu Zajedničke jezgre cjelovitih razvojnih programa za predškolski odgoj i obrazovanje definirane na ishodima učenja, novi standardi zanimanja, diseminacije standarda učeničkih postignuća, samo su neki od novih kodača koje smo dodali u mehanizam obrazovanja nadajući se kako će se IPAK pokrenuti.

Rokovi su prošli. Odluka o nastavku sudjelovanja naše države u međunarodnim istraživanjima ostala je „visjeti“ u zraku.

Čudo se ipak dogodilo. Koordinacija ministara županija u kojima se nastava izvodi na hrvatskome jeziku pokrenula je proces reforme obrazovanja i izrade predmetnih kurikula, pridružujući se u ovom procesu kolegama iz Zeničko-dobojskog kantona i Kantona Sarajevo.

Reformom obrazovanja u BiH ide se u smjeru izmjene zastarjelih nastavnih planova i programa, kao i metoa rada u nastavi kreiranjem novih kurikularnih dokumenata te implementacijom novih pristupa u učenju i poučavanju.

Svim ministrima obrazovanja, Agencija još jednom na raspolaganje stavlja sve resurse kojima raspolaže, a koji im mogu pomoći u pokretanju promjena zasnovanih na realnim pokazateljima i unaprjeđenju kvalitete obrazovanja.

U novoj godini želimo vam što više bavljenja problematikom reforme obrazovanja u Bosni i Hercegovini, a što manje praćenja statistike COVID oboljelih.

I na kraju – vjerujte u čuda!

DISEMINACIJA REZULTATA I PREPORUKA TIMSS ISTRAŽIVANJA

Nakon provedenoga PISA istraživanja, čiji rezultati upozoravaju na funkcionalnu nepismenost svakog drugog 15-godišnjaka u našoj državi, Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje provela je i drugo međunarodno istraživanje - TIMSS, među učenicima 4.razreda osnovne škole.

Nažalost, rezultati i ovog međunarodnog istraživanja trendova u znanju matematike i prirodnih znanosti - TIMSS, obznanjeni javnosti krajem 2020.godine, ukazali su još jedanput na nedostatak ključnih kompetencija i funkcionalnih znanja naših učenika. Sve navedeno bilo je povod Agenciji za organizaciju tematskih radionica u cilju boljšeg razumijevanja rezultata i preporuka

proizašlih iz međunarodnih istraživanja.

Kroz deset tematskih radionica, održanih u online okruženju, predstavnici Agencije su stručnoj i zainteresiranoj javnosti predstavili svaki pojedini segment TIMSS istraživanja, a sve u cilju diseminacije preporuka i rezultata, ali i dobivanja povratnih informacija od pojedinaca iz samog obrazovnog procesa.

Svi zaključci i prijedlozi s TIMSS radionica ustupljeni su ministrima obrazovanja u BiH tijekom tematskog sastanka održanog u ožujku 2021. godine tijekom kojeg su ministri razgovarali o rezultatima međunarodnih istraživanja PISA i TIMSS.

**Svojoj smo djeci dužni
još danas omogućiti
najbolje moguće
obrazovanje u Bosni i
Hercegovini!**

UNAPREĐENJE KVALITETE OBRAZOVANJA MORA BITI JEDAN OD PRIORITETA DRŽAVE

Na inicijativu Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, a u organizaciji Ministarstva civilnih poslova BiH, u ožujku/martu 2021. godine, održan je online sastanak ministara obrazovanja Bosne i Hercegovine na kojem su predstavnici Agencije još jednom predstavili rezultate i preporuke međunarodnih istraživanja nazočnim ministrima te uputili apel za ubrzanje reformskih procesa u obrazovanju. Upozorivši kako je krajnji trenutak za poduzimanje nužnih mjera koje obrazovanje u BiH trebaju učiniti kvalitetnijim i svrsishodnijim, ravnateljica Stojkić još je jednom pozvala na implementiranje preporuka međunarodnih istraživanja, ali i na osiguranje kontinuiteta sudjelovanja Bosne i Hercegovine u međunarodnim studijama.

Generalni zaključak navedenog sastanka glasio je kako se na već dobivene rezultate međunarodnih istraživanja ne može utjecati, ali kako svatko, u svojoj domeni rada, može učiniti sve što je potrebno kako bi ti rezultati u budućnosti bili bolji.

Kako bi navedeni zaključci bili realizirani prepoznati su sljedeći koraci djelovanja kao prioriteta države - implementacija zajedničke jezgre definirane na ishodima učenja, jačanje nastavničkih kompetencija, povećanje broja djece u predškolskom odgoju i obrazovanju, kao i stvaranje jednakih prilika za učenike boljeg i lošijeg socio-ekonomskog statusa.

STANDARDI UČENJA I RAZVOJA DJETETA U DOBI PRED POLAZAK U OSNOVNU ŠKOLU

Početkom 2021. godine, Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje objavila je dokument **Standardi učenja i razvoja djeteta u dobi pred polazak u osnovnu školu**. Dokument je koncipiran u vidu smjernica koje praktičarima omogućuju dublje razumijevanje koncepta razvojnih očekivanja i pružanja podrške cjelovitom rastu i razvoju svakog djeteta ponaosob.

Pružajući pregled vidljivih ponašanja koja dijete može pokazati, realnih razvojnih očekivanja i kompetencija koje bi svako dijete predškolske dobi, bez ozbiljnih razvojnih teškoća, moglo razviti pod uvjetom da su mu pružene podrška i odgovarajuće poticajne prilike - Standardi predstavljaju praktičan alat za predškolske ustanove, posebno za odgajatelje i druge odgojno-obrazovne stručnjake u sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja. Također, Standardi pružaju podršku u procesu planiranja odgojno-obrazovnog procesa, praćenju i dokumentiranju razvoja i napredovanja djece u odnosu na očekivane ishode u autentičnom društvenom i kulturnom kontekstu.

SMJERNICE

POMOĆ U REFORMI PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Smjernice za provedbu Zajedničke jezgre cjelovitih razvojnih programa za predškolski odgoj i obrazovanje definirane na ishodima učenja najnoviji su doprinos Agencije reformi predškolskog odgoja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

Smjernice trebaju pomoći mjerodavnim obrazovnim vlastima i formiranim stručnim timovima u razvoju i usklađivanju postojećeg kurikula za rani predškolski odgoj i obrazovanje sa Zajedničkom jezgrom cjelovitih razvojnih programa definiranom na ishodima učenja, kao i u unaprjeđivanju ostalih elemenata kurikulske reforme.

Izradbi Smjernica prethodila je detaljna analiza važećih dokumenta (programa/kurikula) na kojima se temelji predškolski odgoj i obrazovanje u entitetima, županijama i Brčko distriktu BiH, kao i važećih razvojnih programa/kurikula zemalja u regiji, Europskoj uniji i svijetu.

Smjernice za provedbu Zajedničke jezgre cjelovitih razvojnih programa za predškolski odgoj i obrazovanje definirane na ishodima učenja objavljene su u Službenom glasniku BiH, broj 79/21.

Online predstavljanje standarda učeničkih postignuća

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje održala je niz online radionica u cilju detaljnijeg, proaktivnog upoznavanja stručne javnosti sa standardima učeničkih postignuća koje je, u suradnji s praktičarima, definirala u prethodnom razdoblju.

Naime, kako bi došlo do stvarnoga poboljšanja kvalitete obrazovanja samo definiranje standarda nije dostatno. Potrebna je implementacija standarda u praksi, od strane ministarstava i pedagoških zavoda, kao i jačanje uloge škole i nastavnika kako bi proces u konačnici zaživio.

Kroz osam različitih interaktivnih radionica, Agencija je nastojala detaljnije uputiti obrazovne djelatnike u primjenu definiranih standarda, kao i mjera za poboljšanje kvalitete obrazovanja.

Nažalost, broj prijava nije pratio i broj sudionika

radionica pa je tako od 560 prijavljenih njih tek nešto više od 200 pratilo online predstavljanje.

Standardi učeničkih postignuća predstavljaju opis razine kvantitete i kvalitete znanja i vještina koje učenici postižu po završetku određene razine obrazovanja.

Oni konkretiziraju i diferenciraju učenička postignuća po razinama težine. Primjena standarda omogućava efikasniji i kvalitetniji obrazovni rad te pouzdanije vrednovanje rezultata učenika - objektivnost svakodnevnog školskog ocjenjivanja, kao i usporedbe školskih ocjena.

Nadamo se kako će u budućnosti ministarstva i pedagoški zavodi prepoznati korist od ovakve vrste suradnje, svjesni svoje uloge u procesu poboljšanja kvalitete obrazovanja u BiH.

STANDARDI ZANIMANJA

I KVALIFIKACIJA U SREDNJEM STRUKOVNOM OBRAZOVANJU

Radnu skupinu za razvoj standarda zanimanja i kvalifikacija čine eksperti iz različitih dijelova BiH, a aktivnosti skupine, po svim fazama razvoja, koordinira APOSO. Zadatak Radne skupine za BiH jeste razviti preliminarni prijedlog standarda koji će biti usuglašen na regionalnoj razini s prijedlozima standarda ostalih država sudionica u Projektu.

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH, u okviru programa ERE SEE (Inicijativa za reformu obrazovanja u jugoistočnoj Europi), a kako lokalni partner projekta regionalne suradnje TO REGOS, razvila je nove standarde zanimanja i kvalifikacija i to za sektor građevine i geodezije.

Razvijeni su standardi zanimanja Keramičar i Podopolagač te je za ove standarde zanimanja definiran i jedan standard kvalifikacija, a ista metodologija primijenjena je i za zanimanja monter suhe gradnje i soboslikar.

U dokumentu standarda, kvalifikacije su predstavljene po elementima i pokazateljima s jasno naznačenim ECVET bodovima.

Sve aktivnosti projekta TO REGOS realizirane su sukcesivno na lokalnoj razini (razina pojedinačne države) i regionalnoj razini. Sve aktivnosti po svim fazama razvoja standarda za Bosnu i Hercegovinu koordinirala je Agencija.

Standard zanimanja je dokument u kojem su jasno iskazani ključni poslovi i kompetencije potrebne za određeno zanimanje. Cilj standarda zanimanja je stvaranje detaljne slike o specifičnim vještinama i znanjima kojima moraju ovladati osobe nekoga određenog zanimanja.

Standard zanimanja je osnova za razvoj standarda kvalifikacija (zahtjevnih ishoda učenja), ali i osnova za razvoj nastavnih planova i programa (NPP).

Preliminarni prijedlog standarda morao je biti usuglašen na regionalnoj razini s prijedlozima standarda ostalih država sudionica u Projektu kako bi poprimio svoju konačnu formu.

ERASMUS+ suradnja

Erasmus+ najveći je program EU za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport. Posebno je usmjeren povezivanju obrazovanja i osposobljavanja mladih s poslovnim sektorom. Već dugi niz godina, uloga Agencije u realizaciji ERASMUSPLUS programa jeste pružanje podrške korisnicima na državnoj razini, odnosno, obavljanje funkcije Državne službe za podršku (DSP).

Agencija već dugi niz godina, u okviru Erasmus + programa, djeluje u svojstvu državne službe za podršku članovima eTwinning i EPALE zajednice. Protekla godina bila je veoma značajna za oba ERASMUS + tima Agencije jer im je inicijativa Europske komisije otvorila novu razinu suradnje omogućivši VET školama i njihovim nastavnicima pristupanje eTwinning zajednici.

Kruna rada EPALÉ tima bila je peta po redu regionalna konferencija naziva "Unaprjeđenje digitalnih kompetencija odraslih za pristup obrazovnim prilikama". Cilj online konferencije, s prijenosom uživo, bio je pokretanje rasprava na temu razvoja digitalnih kompetencija u obrazovanju odraslih u regiji, kao i razmjenu dobrih praksi uz uspostavljanje suradnje u ovome području.

S druge strane, eTwinning tim Agencije održao je sedmu godišnju eTwinning konferenciju naziva „eTwinning vibracije za nove generacije“. Tijekom dvodnevne konferencije, održane u Mostaru, predstavljeni su rezultati eTwinning aktivnosti u BiH, održani tematski paneli, predstavljen rad EPALÉ platforme za obrazovanje odraslih u BiH te dodijeljene eTwinning nagrade.

Našoj eTwinning – zajednici škola u Europi i EPALÉ – elektronskoj platformi za obrazovanje odraslih u Europi želimo dugu i uspješnu suradnju u Bosni i Hercegovini kroz interakciju Erasmus + projektnih timova Agencije.

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO,
OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje
obrazovanje

Kneza Domagoja b.b.
88 000 Mostar
BiH

Tel: +387 36 329 908
Fax: +387 36 329 908
M: info@aposo.gov.ba

Ovaj e-mail ste primili ukoliko ste nekada
razmijenili e-mail s APOSO, ostavili svoju e-mail
adresu tijekom sudjelovanja u radnim skupinama,
javnim raspravama, anketi ili vas je netko od vaših
poznatika preporučio i dodao na mailing listu.
Ukoliko ne želite primati Newsletter odjavite se na:

info@aposo.gov.ba

ili nas kontaktirajte preko naših službenih stranica:

<https://www.facebook.com/aposo.gov.ba>
<https://www.aposo.gov.ba>